

การศึกษาอัตราส่วนด้านสภาพคล่อง ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านความสามารถ
ในการชำระหนี้ ที่ส่งผลต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ในธุรกิจการแพทย์ที่
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The Study of Liquidity Ratio, Assets Management Ratios and
Affordability Ratio that Affect The Return on Asset in Stock Exchange
of Thailand

ระพีพงศ์ สุขทรัพย์

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

Email: teelek.rpp@gmail.com

รินรดา แสงบัว

อาจารย์ที่ปรึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

Email: rinrada.sb@gmail.com

Raphipong Suksub

Faculty of Business Administration University of the Thai Chamber of
Commerce

Rinrada Saengbua

Advisor, Faculty of Business Administration University of the Thai Chamber of
Commerce

รับเข้า : 25 กรกฎาคม 2567 แก้ไข : 9 กันยายน 2567 ตอบรับ : 18 กันยายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินด้านสภาพคล่อง ด้านประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์และด้านความสามารถในการชำระหนี้ที่ส่งผลต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2561-พ.ศ. 2565 จำนวน 22 บริษัท ทดสอบสมมติฐานโดยผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการประมวลผลข้อมูลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ และการวิเคราะห์สมการถดถอย ตัวแปรอิสระที่ศึกษาประกอบด้วยอัตราส่วนสภาพคล่องได้แก่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า ระยะเวลา

เก็บหนี้เฉลี่ย อัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ อัตราส่วนความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ ได้แก่ อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย ตัวแปรตามคือ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และตัวแปรควบคุมคือ ขนาดของกิจการ

ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนสภาพคล่องได้แก่ อัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือและระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบ หากอัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือหรือระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ลดลง ในขณะที่อัตราส่วนความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ คือ อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม โดยมีนัยสำคัญในเชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ หากอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์เพิ่มขึ้นด้วย

คำสำคัญ: การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน อัตราส่วนด้านสภาพคล่อง ธุรกิจการแพทย์

Abstract

The purpose of this research was to study the relationship between financial ratios. Liquidity ratio, Assets Management Ratios Affordability Ratio and Return on assets(ROA) of companies in the medical business group listed on the Stock Exchange of Thailand. The numerical data are from the accounting entries in the financial statements for the past 5 years, which is from the year 2561 to 2565 of 22 companies. Test the hypothesis The researcher used a statistical program to process the data for descriptive statistical analysis. Coefficient analysis and regression equation analysis The independent variables studied include: Liquidity ratios viz Current Ratio, Receivables Turnover Ratio, Average Collection Period, Inventory Turnover Ratio Asset Management Ratio viz Fixed Asset Turnover ratio, Total Asset Turnover ratio Leverage Ratio viz Debt to Equity Ratio, Time Interest Earned Ratio The dependent variable is the rate of return on assets. and the control variable is Size of the business

The results of the study found that Liquidity ratios include: Inventory turnover rate and average sales period are significantly and negatively related to the return on assets. If the inventory turnover rate or average sales period increases, it will result in the rate of return on assets decreased While the asset management ability ratio that is related to the rate of return on assets is the total asset turnover rate. It has a

significant positive effect on the rate of return on assets. If the total asset turnover rate increases, it will result in an increase in the rate of return on assets.

Keywords: Ratio Analysis, Liquidity Ratio, medical business

บทนำ

ในปัจจุบันธุรกิจการแพทย์ได้รับความสนใจมากขึ้นอย่างต่อเนื่องหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิดทำให้ผู้คนมีความกังวลเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งปัจจุบันประเทศไทยกำลังมีการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งในการทำธุรกิจการแพทย์คือธุรกิจที่สำคัญในการดูแลความเป็นอยู่ด้านสุขภาพของมนุษย์ ซึ่งครอบคลุมขอบเขตค่อนข้างกว้าง ตั้งแต่เรื่องยา อุปกรณ์ทางการแพทย์ การบริการรักษาพยาบาลด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้การดูแลรักษาสุขภาพเป็นกระแสที่ผู้คนให้ความสนใจมากขึ้น จึงทำให้ธุรกิจการแพทย์เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง การเพิ่มขึ้นของจำนวนและสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุจะส่งผลให้เกิดความต้องการใช้บริการทางการแพทย์ที่มากขึ้น เนื่องจากผู้สูงอายุมีอัตราการเจ็บป่วยและเสียชีวิตจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพิ่มขึ้น เช่น มะเร็ง หัวใจ เป็นต้น รวมทั้งต้องการได้รับการรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นปัจจัยการสนับสนุนการเติบโตของธุรกิจโรงพยาบาลในประเทศไทย (กระทรวงสาธารณสุข, 2566)

ปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความสำคัญต่อผู้ประกอบการธุรกิจและผู้ลงทุนโดยถือเป็นแหล่งระดมเงินทุนที่สำคัญของธุรกิจที่เป็นกลไกระหว่างธุรกิจที่ต้องระดมเงินทุนเพื่อขยายธุรกิจกับนักลงทุนที่มีความต้องการลงทุนในธุรกิจที่มีความสามารถในการดำเนินงานอย่างยั่งยืน ด้วยปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและแนวโน้มของธุรกิจการแพทย์ที่ได้รับความสนใจมากขึ้น ทางผู้บริหารต้องการเงินทุนเพิ่มขึ้นเพื่อขยายธุรกิจให้ตอบสนองต่อความต้องการได้ทัน ซึ่งในด้านนักลงทุนอาจมองเห็นโอกาสในการลงทุนเพื่อนำกำไรได้ในช่วงที่ธุรกิจมีแนวโน้มว่าจะเติบโตขึ้นโดยก่อนการลงทุนจะต้องวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสร้างความมั่นใจในการลงทุน ซึ่งมีหลากหลายวิธี เช่นการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเป็นการวิเคราะห์งบกระแสเงินสดจะทำให้เห็นที่มาของปัญหาทางการเงินและสภาพคล่องของธุรกิจได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งสามารถหาอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์ต่อกำไรของธุรกิจได้ พร้อมทั้งเห็นถึงปัญหา สภาพคล่องทางการเงิน การลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อกำไรทางธุรกิจและเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนได้

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาอัตราส่วนทางการเงินทั้ง 3 ด้าน ที่ส่งผลต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของกลุ่มธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ คือ อัตราส่วนด้านสภาพคล่อง อัตราส่วนด้านความสามารถในการบริหารสินทรัพย์และอัตราส่วนความสามารถใน

การชำระหนี้ เพื่อเป็นข้อมูลแก่นักลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ความเสี่ยง และสถานการณ์ทางการเงินของธุรกิจนั้น ๆ ก่อนตัดสินใจลงทุน

วัตถุประสงค์การศึกษาริชัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านประสิทธิภาพ ในการบริหารสินทรัพย์และด้านความสามารถในการชำระหนี้กับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของ บริษัทในกลุ่มธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานการวิจัย

การศึกษาอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์จากอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) กลุ่มอุตสาหกรรมการแพทย์ ผู้วิจัยกำหนด สมมติฐานการวิจัย ดังนี้

อัตราส่วนด้านสภาพคล่อง ด้านความสามารถในการชำระหนี้ ด้านการบริหารสินทรัพย์
อัตราส่วนด้านสภาพคล่อง

H0: อัตราส่วนด้านสภาพคล่องไม่ส่งผลกับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H1: อัตราส่วนด้านสภาพคล่องส่งผลกับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ด้านการบริหารสินทรัพย์

H0: อัตราส่วนด้านการบริหารสินทรัพย์ไม่ส่งผลกับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

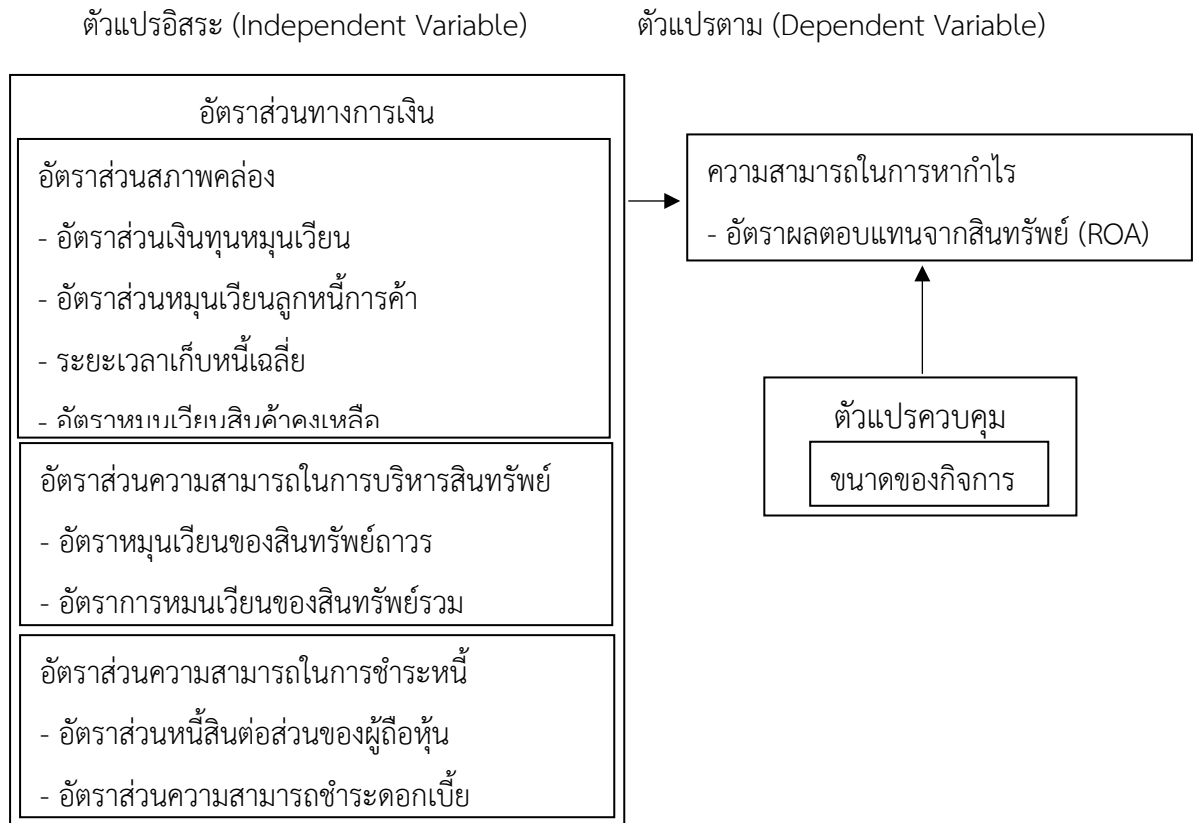
H2: อัตราส่วนด้านการบริหารสินทรัพย์ส่งผลกับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ด้านความสามารถในการชำระหนี้

H0: อัตราส่วนด้านความสามารถในการชำระหนี้ไม่ส่งผลกับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H3: อัตราส่วนด้านความสามารถในการชำระหนี้ส่งผลกับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 22 บริษัท ตามรายชื่อเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, <https://www.set.or.th>)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นข้อมูลทุติยภูมิ ทั้งในส่วน of ตัวแปรอิสระ ตัวแปรตามและตัวแปรควบคุม โดยใช้ข้อมูลงบการเงินในรายงานงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของบริษัทในกลุ่มตัวอย่าง โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบสหสัมพันธ์ (Correlation) และวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) ในการวัดความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ รวบรวมรายชื่อบริษัทในกลุ่มการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นำข้อมูลตัวเลขจากรายการบัญชีในงบการเงินของธุรกิจข้อมูลย้อนหลัง ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2565 ของบริษัทในกลุ่มธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยผ่านทางเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ในการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยอัตราส่วนทางการเงินการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยรายละเอียด การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ และการวิเคราะห์สมการถดถอย โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือกลุ่มธุรกิจการแพทย์ที่รับประกันสังคมและกลุ่มที่ 2 คือกลุ่มธุรกิจการแพทย์ที่ไม่รับประกันสังคม

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์อัตราส่วนด้านสภาพคล่อง ด้านความสามารถในการชำระหนี้ ด้านความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ ที่ส่งผลต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ในธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม Gretl เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนด้านสภาพคล่อง ด้านความสามารถในการชำระหนี้ ด้านความสามารถในการบริหารสินทรัพย์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ในระหว่างปี 2561 ถึง ปี 2565

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ และการวิเคราะห์สมการถดถอย กลุ่มที่ 1 คือกลุ่มธุรกิจการแพทย์ที่รับประกันสังคม มีดังนี้
การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

โดยตารางที่ 1 แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ ในการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 1 กลุ่มที่ 1 กลุ่มธุรกิจการแพทย์ที่รับประกันสังคม จำนวน 5 บริษัท

ชื่อบริษัท	ชื่อย่อหลักทรัพย์
บริษัท บางกอก เซน ฮอสปิเทล จำกัด (มหาชน)	BCH
บริษัท โรงพยาบาลจุฬารัตน์ จำกัด (มหาชน)	CHG
บริษัท โรงพยาบาลวิภาวดี จำกัด (มหาชน)	VIBHA
บริษัท โรงพยาบาล ลาดพร้าว จำกัด (มหาชน)	LPH
บริษัท โรงพยาบาลราชธานี จำกัด (มหาชน)	RJH

ตารางที่ 2 สถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มที่ 1 ในงานวิจัย

Variable	Mean	Median	S.D.	Min	Max
CR	1.39	1.29	0.824	0.290	3.36
RTR	9.02	9.15	3.70	4.00	15.0
AMR	48.5	39.9	21.7	24.4	91.3
ITR	33.0	30.7	9.34	21.1	51.3
AIP	11.9	11.9	3.09	7.12	17.3
FAT	1.17	1.15	0.554	0.310	2.52
TAT	0.779	0.830	0.270	0.280	1.21
DE	0.609	0.540	0.264	0.200	1.17
IC	120.	26.9	350.	4.67	1.76e+003
Size	1.07e+004	6.27e+003	9.29e+003	1.69e+003	3.09e+004
ROA	20.0	14.4	15.0	4.24	63.3

ตารางแสดงการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระ และตัวแปรควบคุม เพื่อดูลักษณะข้อมูลทั่วไปพบว่า อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 20 และมี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับร้อยละ 15 โดยบริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์สูงที่สุดคือ บริษัท โรงพยาบาลจุฬารัตน์ จำกัด (มหาชน) มีค่าเท่ากับร้อยละ 63.3 และอัตราผลตอบแทนจาก สินทรัพย์ต่ำที่สุดคือ บริษัท โรงพยาบาลวิภาวดี จำกัด (มหาชน) มีค่าเท่ากับร้อยละ 4.24

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ (Correlation Coefficient Analysis)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปรกลุ่มที่ 1 Correlation

coefficients, using the observations 1 – 110 5% critical value (two-tailed) = 0.1874
for n = 110

CR	RTR	AMR	ITR	AIP	FAT	TAT	DE	IC	Size	
1.0000	0.0058	0.0350	0.1916	-0.1371	0.8539	0.7501	-0.6148	0.0747	-0.4434	CR
	1.0000	-0.9428	0.0051	0.1292	-0.0396	-0.0770	-0.3402	-0.1564	-0.0464	RTR
		1.0000	-0.0475	-0.0770	0.1558	0.1417	0.2892	0.1470	0.0362	AMR
			1.0000	-0.9713	0.0600	0.3172	-0.4594	0.0693	-0.5048	ITR
				1.0000	-0.0202	-0.2625	0.3840	-0.1086	0.4005	AIP
					1.0000	0.8572	-0.5574	0.1879	-0.4289	FAT
						1.0000	-0.6825	0.2691	-0.6968	TAT
							1.0000	-0.3387	0.6218	DE
								1.0000	-0.2387	IC
									1.0000	Size

จากผลการทดสอบมีตัวแปรที่ความสัมพันธ์กันเองโดยมีค่าเกิน ± 0.8 จึงทำการตรวจสอบโดยใช้ฟังก์ชัน VIF

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ Variance Inflation Factors

Variance Inflation Factors	
Minimum possible value = 1.0	
Values > 10.0 may indicate a collinearity problem	
CR	5.916
RTR	15.210
AMR	12.932
ITR	42.060
AIP	38.762
FAT	11.879
TAT	9.588
DE	4.646
IC	1.541
Size	3.471

จากตารางจะเห็นว่าตัวแปรค่า VIF เกิน ได้แก่ อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย อัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร การวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple regression)

เพื่อศึกษาอิทธิพลของอัตราส่วนด้านสภาพคล่อง ด้านความสามารถในการชำระหนี้ ด้านการบริหารสินทรัพย์ ที่ส่งผลต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของบริษัทกลุ่มธุรกิจการแพทย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วิเคราะห์ด้วย Pooled OLS

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ Pooled OLS กลุ่มที่ 1 Model 1: OLS, using observations 1-25

Dependent variable: ROA

	Coefficient	Std. Error	t-ratio	p-value	
const	-40.9968	16.5889	-2.471	0.0231	**
CR	0.108768	4.58634	0.02372	0.9813	
TAT	57.9231	16.7888	3.450	0.0027	***
DE	10.9837	13.3469	0.8229	0.4208	
IC	0.00615050	0.00721234	0.8528	0.4044	
Size	0.000775692	0.000368722	2.104	0.0490	**

จากข้อมูลสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ 1 โรงพยาบาลที่รับประกันสังคม มีค่าความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ จำนวน 1 ด้าน 1 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์มีผลในส่วนของอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมระดับนัยสำคัญที่ 0.05

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ และการวิเคราะห์สมการถดถอย กลุ่มที่ 2 คือกลุ่มธุรกิจการแพทย์ที่ไม่รับประกันสังคม มีดังนี้

ตารางที่ 6 กลุ่มที่ 2 กลุ่มธุรกิจการแพทย์ที่ไม่รับประกันสังคม จำนวน 17 บริษัท

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อหลักทรัพย์
1	บริษัท โรงพยาบาลเอกชล จำกัด (มหาชน)	AHC
2	บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด(มหาชน)	BDMS
3	บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)	BH
4	บริษัท เชียงใหม่รามธุรกิจการแพทย์ จำกัด (มหาชน)	CMR
5	บริษัท เอกชัยการแพทย์ จำกัด (มหาชน)	EKH
6	บริษัท ธนบุรี เมดิเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	KDH
7	บริษัท โรงพยาบาลมหาชัย จำกัด (มหาชน)	M-CHAI
8	บริษัท วัฒนาการแพทย์ จำกัด (มหาชน)	NEW
9	บริษัท โรงพยาบาลนนทเวช จำกัด (มหาชน)	NTV
10	บริษัท โรงพยาบาลพระรามเก้า จำกัด (มหาชน)	PR9
11	บริษัท พรินซ์เฟิล แคปิตอล จำกัด (มหาชน)	PRINC
12	บริษัท โรงพยาบาลรามคำแหง จำกัด (มหาชน)	RAM
13	บริษัท โรงพยาบาลราชพฤกษ์ จำกัด (มหาชน)	RPH
14	บริษัท ศิครินทร์ จำกัด (มหาชน)	SKR
15	บริษัท ธนบุรี เฮลท์แคร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	THG
16	บริษัท ศรีวิชัยเวชวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)	VIH
17	บริษัท โรงพยาบาลวัฒนแพทย์ ตรัง จำกัด (มหาชน)	WPH

ตารางที่ 7 สถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มที่ 2 ในงานวิจัย

Variable	Mean	Median	S.D.	Min	Max
CR	1.94	1.20	1.48	0.260	5.11
RTR	11.3	10.3	5.06	3.67	25.2
AMR	39.6	36.2	17.9	14.5	99.4
ITR	29.4	27.0	18.9	2.03	114.
AIP	22.3	13.5	28.1	3.21	180.
FAT	0.992	0.850	0.703	0.0400	4.49
TAT	0.631	0.610	0.294	0.0300	1.54

DE	0.454	0.380	1.01	-5.98	3.06
IC	7.68e+003	12.6	5.66e+004	0.430	5.04e+005
Size	1.59e+004	4.80e+003	3.12e+004	486.	1.42e+005
ROA	10.2	7.69	9.38	-2.40	53.9

ตารางแสดงการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระ และตัวแปรควบคุม เพื่อดูลักษณะข้อมูลทั่วไปพบว่า อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 10.2 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับร้อยละ 9.38 โดยบริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์สูงที่สุดคือ บริษัท ศรีวิชัยเวชวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน) มีค่าเท่ากับร้อยละ 53.9 และอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ต่ำที่สุดคือ บริษัทพรินซิเพิล แคปิตอล จำกัด (มหาชน) มีค่าเท่ากับร้อยละ -2.40

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ (Correlation Coefficient Analysis)

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปรกลุ่มที่ 2 Correlation

coefficients, using the observations 1 – 110 5% critical value (two-tailed) = 0.1874 for
n = 110

CR	RTR	AMR	ITR	AIP	FAT	TAT	DE	IC	Size	
1.0000	0.3477	-0.2875	0.1773	-0.2500	0.6323	0.4879	-0.1705	0.2257	-0.1650	CR
	1.0000	-0.8586	0.2371	-0.3199	0.2882	0.1970	-0.1698	0.0035	-0.1943	RTR
		1.0000	-0.2726	0.3780	-0.2760	-0.2310	0.2225	-0.0527	0.0961	AMR
			1.0000	-0.5523	0.5591	0.6296	-0.1952	-0.0202	-0.1292	ITR
				1.0000	-0.2951	-0.3348	0.2020	-0.0416	0.0285	AIP
					1.0000	0.8841	-0.0939	0.0545	-0.2071	FAT
						1.0000	-0.0573	0.0237	-0.1703	TAT
							1.0000	-0.0443	0.0478	DE
								1.0000	-0.0650	IC
									1.0000	Size

จากผลการทดสอบมีตัวแปรที่ความสัมพันธ์กันเองโดยมีค่าเกิน +/-0.8 จึงทำการตรวจสอบโดยใช้ฟังก์ชัน VIF

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ Variance Inflation Factors

Variance Inflation Factors	
Minimum possible value = 1.0	
Values > 10.0 may indicate a collinearity problem	
CR	2.238
RTR	4.412
AMR	4.297
ITR	2.462
AIP	1.664
FAT	6.410
TAT	5.557
DE	1.131
IC	1.096
Size	1.105

จากตารางจะเห็นว่าค่า VIF ไม่เกิน 10 จึงสรุปว่าไม่มีตัวแปรใดเกิดปัญหา Multicollinearity

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ Pooled OLS กลุ่มที่ 2 Model 2: OLS, using observations 1-85

Dependent variable: ROA

	Coefficient	Std. Error	t-ratio	p-value	
const	8.83224	8.06796	1.095	0.2772	
CR	0.870699	0.837779	1.039	0.3021	
RTR	-0.271701	0.344738	-0.7881	0.4331	
AMR	0.0201499	0.0959273	0.2101	0.8342	
ITR	-0.277377	0.0689336	-4.024	0.0001	***
AIP	-0.0843871	0.0381845	-2.210	0.0302	**
FAT	4.54027	2.99148	1.518	0.1333	
TAT	11.6283	6.65472	1.747	0.0847	*
DE	-0.344136	0.874153	-0.3937	0.6949	
IC	2.56665e-06	1.53707e-05	0.1670	0.8678	
Size	1.93843e-05	2.79685e-05	0.6931	0.4904	

จากข้อมูลสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ 2 โรงพยาบาลที่ไม่รับประกันสังคม มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ จำนวน 1 ด้าน 2 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนสภาพคล่องมีผลในส่วนของอัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือและระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยโดยอัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือระดับนัยสำคัญที่ 0.05

สรุปผลการศึกษาวิจัยและวิจัย

สรุปผลการศึกษาวิจัย

ตารางที่ 16 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ยอมรับ	ปฏิเสธ
H0: อัตราส่วนสภาพคล่องไม่ส่งผลกับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์		✓
H1: อัตราส่วนสภาพคล่องส่งผลกับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	✓	
H0: อัตราส่วนด้านการบริหารสินทรัพย์ไม่ส่งผลกับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์		✓
H2: อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์ส่งผลกับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์	✓	
H0: อัตราส่วนด้านความสามารถในการชำระหนี้ไม่ส่งผลกับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์	✓	
H3: อัตราส่วนด้านความสามารถในการชำระหนี้ส่งผลกับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์		✓

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลต่ออัตราส่วนทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์และด้านความสามารถในการชำระหนี้ที่ส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากตารางที่ 11 ผลการศึกษา พบว่า

อัตราส่วนสภาพคล่องส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ซึ่งอัตราส่วนสภาพคล่องที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ได้แก่ อัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือและระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยโดยมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05

อัตราส่วนด้านการบริหารสินทรัพย์ส่งผลต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ซึ่งอัตราส่วนด้านการบริหารสินทรัพย์ที่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ได้แก่ อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมโดยมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05

อัตราส่วนด้านความสามารถในการชำระหนี้ไม่ส่งผลต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า จากผลการศึกษาอัตราส่วนด้านสภาพคล่อง ด้านความสามารถในการชำระหนี้ ด้านการบริหารสินทรัพย์ ที่ส่งผลต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ในธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2561 – พ.ศ.2565 พบว่า

อัตราส่วนสภาพคล่องส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ซึ่งอัตราส่วนสภาพคล่องที่ส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ได้แก่ อัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือและระยะเวลาขาย

สินค้าเฉลี่ยโดยทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 อัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (ITR) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญ ตามสมมติฐาน กล่าวคือ หากอัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ลดลง และระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (AIP) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญ ตามสมมติฐาน กล่าวคือ หากระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นายราเชนทร์ เฟื่องสังข์ (2565) ผลการศึกษาคือ อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือมีผลต่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมดที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ r มีค่าเท่ากับ 0.815 แสดงว่าอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือกับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมดมีความสัมพันธ์ในระดับสูง และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศรัณยูฯ สิงหะราช ดารณี เอื้อชนะจิต (2562) อัตราส่วนสมรรถภาพในการดำเนินงาน 3 อัตราส่วน คือ อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ และอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่ออัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรทั้งสิ้น 3 อัตราส่วน ได้แก่ อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราส่วนกำไรสุทธิ และ อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ หากอัตราส่วนการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือมากขึ้น อาจมีการลงทุนเพิ่มขึ้นทำให้กำไรต่ำลง ซึ่งผลวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับ ดารณี เอื้อชนะจิต (2562) กล่าวว่า เมื่อกิจการมีการลงทุนในสินทรัพย์รวมจะส่งผลให้กำไรสุทธิลดลง

อัตราส่วนด้านการบริหารสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ซึ่งอัตราส่วนด้านการบริหารสินทรัพย์ที่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ได้แก่ อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมโดยมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (TAT) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ ตามสมมติฐาน กล่าวคือ หากอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์เพิ่มขึ้น ซึ่งอัตราส่วนหมุนเวียนของของสินทรัพย์รวม เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงสินทรัพย์ของบริษัท เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถของบริษัทในการสร้างรายได้จากสินทรัพย์ทั้งหมดที่บริษัทลงทุนไป โดยทั่วไปหากกิจการมีค่าอัตราส่วนนี้สูง กิจการนั้นจะสามารถใช้เงินทุนที่ยังต่ำลงจึงสามารถทำกำไรจากสินทรัพย์ได้สูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รัชฎา สงสุข (2564) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบระหว่างอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่าอัตราส่วนที่มีความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ มีจำนวน 6 อัตราส่วน ได้แก่ อัตราส่วนการหมุนของสินทรัพย์รวม (TAT) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (D/R) อัตราส่วนผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ (NPM) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

(ROE)โดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน ส่วน อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้(ART)และ อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (D/E)โดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Fregina Rahma Nursari, & Iman Sofian Suriawinata (2020: 1-15) วิจัยเรื่องอิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินและขนาดของบริษัทต่ออัตราส่วนผลตอบแทนพบว่า อัตราส่วนการหมุนของสินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราผลตอบแทน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.การวิจัยครั้งนี้พบว่า อัตราส่วนสภาพคล่องส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ได้แก่ อัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือและระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยโดยทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นคณะกรรมการ ผู้บริหาร นักลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับอัตราส่วนดังกล่าวเพื่อนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ

2. การวิจัยครั้งนี้พบว่า อัตราส่วนด้านการบริหารสินทรัพย์ส่งผลต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ซึ่งอัตราส่วนด้านการบริหารสินทรัพย์ส่งผลต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ได้แก่ อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมโดยมีทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ บริษัทที่มีอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมจะส่งผลให้อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์สูง เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารนำข้อมูลเกี่ยวกับอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมไปบริหารกิจการเพื่อให้เกิดอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์สูงสุด ผู้บริหารก็จะได้รับผลตอบแทนจากสินทรัพย์ที่ลงทุนสูงสุดต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1.การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลในการศึกษา 5 ปี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดมากยิ่งขึ้นสามารถเพิ่มระยะเวลาการศึกษาได้

2.การศึกษาครั้งนี้ถือว่าเป็นการศึกษาเฉพาะเชิงปริมาณหรือเป็นการวิเคราะห์ทางด้านการเงินเท่านั้น ซึ่งถือว่าสามารถใช้เป็นข้อมูลที่บ่งบอกฐานะทางการเงินของกิจการได้ดีในระดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามหากผู้ที่ต้องการศึกษาในเรื่องต่อไปควรจะพิจารณากิจการในด้านการวิเคราะห์เชิงคุณภาพหรือการวิเคราะห์ที่ไม่เกี่ยวกับการเงินเพิ่มเติมด้วย เพื่อนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุน

บรรณานุกรม

- รัฐิยา ส่งสุข(2566)อัตราส่วนทางการเงิน อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ราเชนทร์ เพ็งสังข์(2565) อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ศรัญญา สงหะราช ดารณี เอื้อชนะจิต (2562) อิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100